

Kázání: 156. Neposlouchejte obludy! Lžou jak když tiskne!

Kázání

Neposlouchejte obludy! Lžou jak když tiskne!

1. čtení: Žalm 40, 1 - 11

1 Pro předního zpěváka. Davidův, žalm.

2 Všechnu naději jsem složil v Hospodina. On se ke mně sklonil, slyšel mě, když o pomoc jsem volal.

3 Vytáhl mě z jámy zmaru, z tůně bahna, postavil mé nohy na skálu, dopřál mi bezpečně kráčet

4 a do úst mi vložil novou píseň, chvalozpěv našemu Bohu. Uvidí to mnozí a pojme je bázeň, budou doufat v Hospodina.

5 Blaze muži, který doufá v Hospodina, k obludám se neobrací, ani k těm, kteří se uchylují ke lži.

6 Mnoho divů jsi už vykonal, můj Bože, Hospodine, ve tvých úmyslech s námi se ti nevyrovná nikdo. Chci je rozhlašovat, mluvit o nich, je jich tolik, že je vypovědět nelze.

7 Obětní hod ani oběť přídavnou sis nepřál, nýbrž protesals mi uši; nežádals oběť zápalnou ani oběť za hřích.

8 Tu jsem řekl: Hle, přicházím, jak ve svitku knihy o mně stojí psáno.

9 Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru.

10 Zvěstoval jsem spravedlnost ve velikém shromáždění. Že v tom svém rtům nezbraňuji, víš sám, Hospodine.

11 Spravedlnost tvou jsem ve svém srdci neskryl, hovořil jsem o tvé pravdě a tvé spáse. Nezatajil jsem tvé milosrdenství a věrnost velikému shromáždění.

2. čtení: 1. Korintským 1, 1 - 9

1 Pavel, z vůle Boží povoláný apoštol Krista Ježíše, a bratr Sosthenés

2 církvi Boží v Korintu, posvěceným v Kristu Ježíši, povoláním svatým, spolu se všemi, kteří vzývají jméno našeho Pána Ježíše Krista, ať jsou shromážděni kdekoliv, jinde či u nás:

3 Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista.

4 Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši;

5 on vás obohatil ve všem, v každém slovu i v každém poznání.

6 Neboť svědectví o Kristu bylo mezi vámi potvrzeno,

7 takže nejste pozadu v žádném daru milosti a čekáte, až se zjeví náš Pán Ježíš Kristus.

8 On vám bude oporou až do konce, abyste v onen den našeho Pána Ježíše Krista nebyli obviněni.

9 Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem.

Sestry a bratři,

opravdu za to nemůžu, ale stejně jako na minulou neděli, tak i na tu dnešní připadá nějakou podivnou náhodou čtení z Bible na téma, jak by měl vypadat ideální král (dnes bychom řekli jednoduše ideální politik). Vzhledem k tomu, že rozdělení, co se kterou nedělí v roce má číst, pochází už zdávna, nejspíš to s našimi prezidentskými volbami nijak nesouvisí. Nu což, volby nevolby, pojďme se společně na ten dnešní královský 40. žalm podívat.

Hned na jeho začátku se dozvídáme, že je to žalm Davidův. Dá se to přeložit také jako žalm Davidovi nebo pro Davida, případně o Davidovi. Nejspíš autorem není sám legendární izraelský král, ale složil ho někdo později jako jakýsi must, jaké žalmy by správní králové měli zpívat. Žalm začíná vzpomínkou na nějakou závažnou krizi, v níž se král někdy na začátku ocitnul. Nacházel se prý v jámě zmaru a v tůni bahna.

Tady se musíme na chvíli zastavit. Je zřejmé, že se jedná o básnický obraz, do něhož si král stejně jako poddaný, dnešní politik stejně jako běžný občan, má dosadit, co sám prožil a v čem se sám plácal.

Každý člověk totiž tu a tam do nějaké té jámy plné bahna zahučí. Na každého se dřív nebo později něco najde, protože každý někdy nějak kolaboruje se zlem, každý se někdy nějak byť třeba nevědomky upsal ďáblu. Nikdo z lidí není dokonalý, ani králové, ani prezidenti nebo premiéři.

Proto také je před volbami oblíbeným zvykem do těchto temných jam kandidátů sestupovat a bahno vynášet na světlo. Na tom ostatně není v zásadě nic špatného, lidé by měli vědět, kdo a s jakou minulostí jim chce vládnout.

Horší je, když nosiči bahna do kýblů špíny přidávají i splašky odjinud nebo když je sami záměrně vyrábějí, aby kandidáta očernili.

Ideální politik tomu předejde tím, že nic neskrývá, ale svou temnou bahnitou jámu přizná předem. Důležité ovšem je, že už z ní vylezl a všechno, co od té doby říká a dělá, svědčí o tom, že už je jinde a dřívější bahno na něm neulpělo.

Politik, který zatlouká a vymlouvá se, že se kdysi v jámě ocitl tak nějak nechtěně a vinou druhých, je prostě z principu podezřelý. Když jsou navíc zbytky bahna vidět v jeho jednání a slovech, není

skutečně o co stát.

Ideální král z dnešního žalmu svoje předešlé plácání se v bahně neskrývá, ale distancuje se od něj. Žalmista mu vkládá do úst chvalozpěv Bohu za to, že ho z jámy vysvobodil.

Tohle je hodně důležité. Pokud někdo tvrdí, že se zachránil sám, že prostě z jámy zmaru vylezl, oklepal si bahno a najednou je jiným člověkem, pak v téhle jámě nejspíš stále vězí.

Nikdo se z bahna sám totiž dostat neumí. Prostě to nejde. Záchrana přichází vždycky zvnějšku, od někoho, kdo stojí na pevné zemi a podá vám tam dolů do jámy svou ruku nebo hodí záchranné lano.

Někdy má tahle záchrana podobu někoho blízkého, kdo vám otevře oči nebo vás inspiruje svým jednáním.

Někdy má podobu významné události, díky níž se z ničeho nic ocitnete v docela nové situaci. Pro příklady není třeba chodit daleko. Mnoho z nás například inspirovala postava Václava Havla, díky jeho statečnosti jsme se před více než třiceti lety sami odvážili zbavit zablácených poměrů minulého režimu.

Listopad 1989 byl přelomovou událostí, kdy jsme kolektivně z jámy zmaru vykročili na cestu svobody. Přišlo to tenkrát nečekaně, tak nějak zvnějšku, aniž bychom se o to sami nějak výrazně zasloužili.

Právě o tom je celá bible. Záchrana přichází zvnějšku, dalo by se říct, že v každé změně k lepšímu má prsty Hospodin. Předsevzal si, že nás v tom nenechá a podává nám svou ruku.

Jak tahle Boží ruka vypadá? Není třeba si hned představovat nějaké zázraky a divy. Bůh nás chce z našich temných zabahněných jam vysvobodit především tím, co nám říká. Ačkoli se to může zdát jako málo účinné, právě tuhle cestu si Bůh vybral. Chce s námi lidmi komunikovat, ne nás mydlit klackem po hlavě.

Nejednou se totiž v dějinách prokázalo, že slova, která si lidé uloží do srdce, jsou s to změnit poměry pozitivním směrem daleko lépe než nějaká sebelépe po zuby vyzbrojená armáda. Všechno záleží na tom, jak jsme my lidé vnímaví.

Král z dnešního žalmu jásá, že už je z jámy venku:

„Blaze muži, který doufá v Hospodina, k obludám se neobrací, ani k těm, kteří se uchylují ke lži.“

Prostě věřit Bohu je lepší než hledat spásu u nějakých oblud či lhářů. Jaképak obludy to má žalmista asi na mysli?

V hebrejském originále se jedná o jednu konkrétní obludu jménem rahav, mýtického mořského draka, který v představách tehdejších lidí symbolizoval chaos a zmar.

S tímhle hadem, možná v trochu menším provedení, se potkali Adam s Evou kdysi v ráji. Namluvil jim tenkrát, jak jsou oba skvělí a jak je Hospodin zbytečně drží zkrátka, protože se bojí, aby se nestali bohy jako je on.

Hned na to had prvním lidem poradil, ať neberou žádné ohledy, ať se prostě bohy stanou – ať se stanou bohy, kteří se nikomu nemusejí zodpovídat a kteří se nemusejí řídit žádnými pravidly.

Jak známo Adam s Evou se nechali přemluvit a hned poté spadli obrazně řečeno do jámy plné bahna. Museli se z ráje klidit, protože to byl jediný způsob, jak ráj zachránit před totální zkázou.

Takoví jsme holt my lidé, tu a tam dáme na obludy a pak se divíme, kde jsme se to jenom ocitli. Stačí, když si necháme namluvit, že nemusíme brát žádné ohledy, že se nemusíme nikomu zodpovídat, že si můžeme dělat, co chceme. Rázem se ocitneme v bezvýchodné jámě plné bahna, a obludy – obludy, ty mají pré. Milují, když je svět v chaosu, když se neberou ohledy, když neplatí pravidla.

Jeden příklad takového neblahého stavu můžeme sledovat v přímém přenosu na východ od nás. Zatímco v Moskvě se potentáti válejí v jámě plné bahna bezohlednosti a nezodpovědnosti, obluda války a chaosu na Ukrajině řádí, co to dá.

To onen král v dnešním žalmu na lákání oblud nedá. Kdysi se sice také v nějaké bahnité jámě plácal, ale chytil se Boží nabízené ruky a nechal se z bahna vytáhnout.

Jak taková Boží záchranná ruka vypadá? Jedná se o Boží zákon, Petr Chelčický by řekl Kristův zákon, ale v zásadě je to jedno a to samé, jedná se o dobrou radu shůry, která ve své nejstručnější podobě zní „miluj bližního jako sám sebe“ (Galatským 5, 14).

Ten, kdo se tohoto záchranného kruhu chytí, musí nejprve odložit bezohlednost a nezodpovědnost, jediné tak se může z jámy dostat ven.

Ideální král z dnešního žalmu, když měl zase pevnou půdu pod nohama, spěchal honem do chrámu, aby Hospodinu za svou záchranu jak se sluší a patří obětoval. Jenže ouha! „Oběti ani dary sis nepřál, Bože!“ s údivem konstatuje král. A v tu chvíli mu to docvaklo.

Hospodinu nejde v první řadě o nějaké obřady, ale o lidské srdce, o to, jak uvažujeme, jak se rozhodujeme, jaké máme emoce. Podstatné není to, k jaké církvi se hlásíme a jakých zbožných obřadů se účastníme, podstatné je co se děje v našem nitru.

A král hned Hospodina ujišťuje, že už ví, na čem skutečně záleží: „Hle přicházím, jak ve svitku knihy o mně stojí psáno. Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru.“

Svitek knihy, který král zmiňuje, není nic jiného než takzvaný zákon pro krále, který najdeme v 5. knize Mojžíšově, 17. kapitole. Je v něm stručně shrnuto, že král nemá lidi strhávat zpátky na cestu do egyptského otroctví a nemá mít příliš koní, ani mnoho stříbra a zlata. Má dodržovat všechna nařízení Mojžíšova zákona, protože není postaven nad zákon. A jeho srdce se nesmí vypínat nad druhé a taky nesmí jednat ve stylu „kam vítr, tam plášť“.

Ideální král z dnešního žalmu to vše uznává za svůj program a chce všechno, čím si prošel a co přijal do svého nitra, vyřídit národu. Chce vyprávět o tom, jak spadnul do jámy plné bahna sebestředného nezájmu, jak se z ní díky záchrannému lanu Božího slova následně dostal, jak se rozhodl už nikdy víc na lákání nejrůznějších oblud chaosu a zmaru nedat, jak si Boží spravedlnost a milosrdenství zapsal do nejniternějšího nitra a jak je nyní odhodlán podle toho žít. No prostě ideální král.

Nutno dodat, že ideálních králů na světě nikdy moc nebylo, vlastně jenom jeden, Ježíš Kristus, o němž bylo dnešní druhé čtení.

Nic to ovšem nemění na tom, že nejen my, ale i naši politici bychom měli mít tu ambici k ideálu alespoň směřovat. Ideálního prezidenta si určitě v letošních volbách nezvolíme. Žádný takový není k mání.

Stačit bude, když na Pražském hradě bude někdo, kdo se obrazu ideálního krále z dnešního žalmu bude alespoň blížit. Někdo, kdo nebude věčně umazaný od bahna, kdo bude mít ohledy a bude jednat zodpovědně, kdo nebude naslouchat obludám a nedá na lháře, kdo nebude jenom obřadník a ceremoniář, ale bude mu blaho národa ležet skutečně na srdci.

Pokud se to povede, bude to pro následujících pět let slibný začátek. Doufejme, že je to možné.

PeČ

SPCH 15. 1. 2023

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)